

OPROEP!

In het fractiebericht dit keer ook een oproep van Juna Paat. Zij is op zoek naar mensen die samen met haar zich willen inzetten voor de leefbaarheid en vitaliteit van het platteland.

Met deze extra lange zomereditie van ons fractiebericht nemen we voorlopig even afscheid. Vanaf 2 september beginnen we weer. Iedereen een hele fijne zomer toegewenst!

Karen, Marcella en Anne Marie

FINANCIËLE SITUATIE GEMEENTE DOETINCHEM

Bijdrage van Karen Kamps

De gemeente Doetinchem staat er financieel niet goed voor. Er zijn door het college twee scenario's geschetst als we niets doen; Één oplopend tot 12,5 miljoen en de ander tot zo'n kleine 19 miljoen euro in de komende paar jaren. De tekorten hebben twee belangrijke oorzaken.

- De eerste reden is dat Doetinchem net als vrijwel elke andere gemeente in Nederland stijgende miljoenentekorten heeft op de zorg. Als gevolg van de tekorten in de jeugdzorg heeft de Vereniging Nederlandse Gemeenten een brandbrief gestuurd naar het rijk.
- De tweede reden is dat we dit jaar beduidend minder geld krijgen vanuit het rijk. Ook dat laatste geldt helaas voor veel gemeenten. Daarom is op 18 juli een voorstel aangenomen door de hele gemeenteraad, om een oproep te doen aan het rijk meer geld beschikbaar te stellen.

De tekorten betekenen hoe dan ook, dat de gemeenteraad beslissingen moet gaan nemen, die we geen van allen leuk vinden. Tegelijkertijd willen we zoveel mogelijk wél realiseren, tegen

zo laag mogelijke kosten.

Tijdens verkennende debatten, hebben we aangegeven waar onze voorkeuren liggen en wat volgens ons anders kan. GroenLinks heeft daarbij de nadruk gelegd op de zorg, jeugdzorg, armoedebestrijding en diversiteitsbeleid. We hebben duurzaamheid, biodiversiteit en aanpassing aan het veranderende klimaat eveneens als speerpunten benoemd.

Zorg

Voor GroenLinks betekent dit, dat de basisvoorzieningen voor onze inwoners, zeker voor degenen die dit het hardste nodig hebben op peil blijven. Een voorbeeld van zo'n basisvoorziening is de huishoudelijke zorg. De huishoudelijke medewerkers zijn vaak de eersten die signaleren, wanneer het dreigt mis te gaan. Belangrijk werk voor veelal oudere en kwetsbare inwoners, waardoor ons ook nog eens veel duurdere zorg wordt bespaard.

Jeugdzorg

Recent schreef de Vereniging voor Nederlandse Gemeenten een brandbrief over de jeugdzorg, waarbij gemeenten dreigen de verantwoordelijkheid voor de jeugdzorg terug te leggen bij de landelijke overheid. Deze brief geeft aan, hoe schrijnend de tekorten op de jeugdzorg zijn. Van de vraag 'wat willen we voor onze jeugdige inwoners', verschuift het accent steeds meer naar kostenbeheersing door middel van een bedrijfsmatige aanpak, waarbij marktpartijen, inkoopprocedures, prestatiecontracten, kwantificering van de output en doelmatigheidswinsten

sleutelbegrippen zijn. Jeugdzorgmedewerkers worden geconfronteerd met veel administratieve lasten. Het gaat af van kostbare tijd die eigenlijk voor kinderen en hun verzorgers is bedoeld. Efficiëntie kan nog wel eens leiden tot een tunnelvisie. De weerbarstige en rommelige dagelijkse werkelijkheid laat zich niet zo makkelijk vangen door systeemdenken. GroenLinks vindt dat de overheid meer vertrouwen moet stellen in de professionaliteit van de mensen die het werk doen. Zij weten als geen ander, wat er aan zorg nodig is. Als neveneffect zou juist dit ook de weg kunnen zijn naar kostenbeheersing.

Armoedebestrijding

Als je geen geld hebt, houdt alles op. Geen geld, betekent geen huur, gas, water en licht kunnen betalen, ziektekosten, oplopende schulden, uithuiszetting, kortom het raakt de bestaanszekerheid van jou en je gezin. Al het andere is onbegonnen werk, als de basis niet op orde is. Gelukkig hebben we dit in Doetinchem goed geregeld, een belangrijk uitgangspunt voor GroenLinks. Doetinchem kent een stevig

armoedebeleid met behoorlijk wat financiële mogelijkheden voor inwoners. Er zijn meerdere zinvolle projecten. Een voorbeeld waar we als GroenLinks echt blij van worden, is het project energie-armoede. Besparing op milieu wat ook nog eens goed is voor de portemonnee van mensen, die het toch al niet breed hebben. Helaas leven niet alleen uitkeringsgerechtigden maar ook werkenden in toenemende mate in Nederland, onder de armoedegrens. GroenLinks vindt het belangrijk, dat het armoedebeleid in Doetinchem op peil blijft.

Diversiteitsbeleid

Met de toenemende polarisatie in ons land ziet GroenLinks de uitvoeringsagenda diversiteitsbeleid onverkort als urgent. Laten we als gemeente Doetinchem in samenwerking met onze partners en inwoners een krachtig signaal afgeven, dat we artikel 1 van de grondwet in onze gemeente uiterst serieus nemen.

Duurzaamheid

Duurzaamheid is voor GroenLinks een speerpunt. Zowel het besparen als opwekken van duurzame energie. Wat ons betreft blijven we volop inzetten op verduurzaming van de bestaande woningvoorraad. Ook wat betreft bet de overgang naar een circulaire economie. Er hoeft echt geen geld naar allerlei extra loketten. Als je investeert doe dat in concrete maatregelen die zichtbaar resultaat opleveren. Die zichtbaarheid is naar de inwoners ook essentieel. Goed voorbeeld doet volgen.

Aanpassing aan het veranderende klimaat
Klimaatadaptie wordt met de klimaatverandering steeds urgenter. De Achterhoek is één van de droogste regio's van Nederland. Dat vraagt om vergaande aanpassingen op het gebied van wateropvang en hittestress. Bomen en groen leveren veel positieve effecten op. Ze beperken de opwarming van de stad, zorgen voor een betere waterhuishouding en dragen bij aan een betere luchtkwaliteit. Recente onderzoeken tonen aan dat bomen de co2-concentratie in de atmosfeer voor een belangrijk deel laten dalen.

Biodiversiteit

Het is mooi om te zien dat terughoudend maaibeeld een positieve uitwerking heeft op biodiversiteit. Bermen krijgen een nostalgische aanblik met klaprozen, korenbloemen en margrietten. Niet alleen wordt onze gemeente er fraaier van, maar het is ook goed voor de bijen, hommels en vlinders. Wat GroenLinks betreft hoe meer hoe beter. Ook zijn we blij met acties als de gratis bomenverstrekking voor bewoners en tegel eruit, plant erin.

Niet geheel onverwacht waarschijnlijk. GroenLinks is minder enthousiast over doorontwikkeling van bedrijvenparken tegen hoge bedragen. We investeren liever in fietspaden dan in nieuwe autowegen. In tijden van schaarste hebben we liever dat het geld rechtstreeks naar organisaties en verenigingen gaat, dan naar allerlei overkoepelende voorzieningen.

Slingeland ziekenhuis mag langs de A18

Bijdrage van Marcella Heerenveen

Met grote verbazing heeft GroenLinks Doetinchem kennis genomen van de uitspraak van de Raad van State over de locatiekeuze van het nieuwe Slingeland ziekenhuis. Het besluit dat de gemeenteraad van Doetinchem in december 2017 nam blijft overeind, waardoor er een ziekenhuis gebouwd mag worden langs een afrit van de A18. Hoewel GroenLinks zich goed kan vinden in de bezwaren die door omwonenden en milieuorganisaties werden ingediend, zullen we ons moeten neerleggen bij de uitspraak van de Raad van State.

Wij blijven van mening dat het een gemiste kans is om het ziekenhuis niet twee kilometer verderop te bouwen in de buurt van het treinen busstation. Een locatie binnen de bebouwde kom biedt volgens ons veel meer kansen voor de stad in het algemeen en de binnenstad in het bijzonder. Ook is een ziekenhuis gelegen

tussen de oostelijke randweg en het trein- en busstation goed bereikbaar voor zowel fietsers, voetgangers, automobilisten en gebruikers van het openbaar vervoer. Op de nu definitief goedgekeurde locatie gaat de bouw ten koste van natuur, historisch landschap en een monumentale boerderij. De boerderij mag weliswaar blijven staan, maar de bewoners moeten verhuizen.

GroenLinks zal zich gaan inzetten voor een goede en veilige bereikbaarheid van het nieuwe ziekenhuis voor alle vervoersmiddelen. Ook zullen we de beloofde ontwikkeling van natuur goed in de gaten houden. Tot slot vinden we dat dit besluit geen precedent mag scheppen en meer bouwplannen buiten de stad mogelijk mag maken.

Beleidsregel 'Plussenbeleid Doetinchem 2019'

Bijdrage van Anne Marie Kamphuis

Soms komen er onderwerpen en voorstellen langs waar je op tegen bent, maar waar je uiteindelijk toch voor stemt. De beleidsregel "Plussenbeleid" is zo'n onderwerp. GroenLinks is tegen de uitbreiding van intensieve veehouderijbedrijven, maar stemde in met de Doetinchemse aanpassing op dit provinciale beleid.

De beleidsregel is in januari van dit jaar door de raad vastgesteld. Zienswijzen van Milieuwerkgroep Oude IJsselstreek en van LTO hebben geresulteerd in enkele aanpassingen van deze beleidsregel, die tijdens

de raadsvergadering van 29 mei wederom is goedgekeurd en aangenomen.

Met deze beleidsregel wil de gemeente Doetinchem aldus een duurzame ontwikkeling bevorderen van niet-grondgebonden veehouderijbedrijven (in de volksmond: intensieve veehouderijbedrijven). Deze ontwikkeling is op dit moment niet mogelijk vanwege de provinciale Omgevingsverordening. Daarin is bepaald dat uitbreiding van niet-grondgebonden veehouderijbedrijven alleen mogelijk is als de gemeente een beleidsregel "Plussenbeleid" heeft vastgesteld. Ofwel, een uitbreiding die op basis van een goede ruimtelijke ordening mogelijk is, is alleen toegestaan als ook een extra investering gedaan wordt ter verbetering van de ruimtelijke kwaliteit van de omgeving. Dit kan door het nemen van maatregelen met effecten voor het landschap en/of de ruimtelijke kwaliteit, milieugevolgen en/of dierenwelzijn. Met de beleidsregel "Plussenbeleid Doetinchem 2019" geeft de gemeente invulling aan deze formele verplichting.

GroenLinks is niet gelukkig met de achterliggende gedachte van het provinciale plussenbeleid. We zien deze maatregelen als een verkapte economische impuls de intensieve veehouderij nog verder in het zadel te hijsen. Een ontwikkeling die ons toch al zo verschaalde landschap nog verder naar de vernieling helpt. Dit kortetermijndenken mbt de landbouw heeft tot gevolg dat onze kleinkinderen straks letterlijk in de shit zitten. Op gemeentelijk niveau proberen we te redden

wat er te redden valt door de verplichte investering aan te scherpen naar een wat hoger bedrag dan de provincie als minimum aangeeft en waarom wij afgelopen januari vóór stemden. De mogelijkheid om bij uitzondering toch te mogen afwijken van de Doetinchemse norm wanneer er sprake is van een grote ruimtelijke kwaliteitswinst - volgens dit door selectief geïmplementeerde zienswijzen aangepaste beleidskader -, is voor ons een doorn in het oog. Wie bepaalt dat? En hoe? Wij verwachten aldus een hoge mate van transparantie in deze. GroenLinks heeft ingestemd met deze beleidsregel omdat we geen keuze hebben. We zijn door de provincie al voor een voldongen feit geplaatst. Hier zijn geen winnaars, slechts verliezers.

Echter, het licht gloort aan de horizon! Zeer recentelijk is het nieuwe Coalitieakkoord van onze provincie met de aansprekende titel "Samen voor Gelderland" afgerond. Een akkoord dat behoorlijk ambitieus is op het gebied van natuur en landbouw. GroenLinks Gelderland heeft hier dan ook flink de hand in gehad. Het Actieplan biedt toekomstperspectief voor de landbouw en zet in op kringlooplandbouw met een toename van natuur- en landschapswaarden op het platteland. Pilots met specifieke innovaties zoals voedselbossen, natte landbouw, permacultuur en nieuwe teelt in het kader van de eiwittransitie komen in aanmerking. Naast financiële steun wordt er gezorgd voor experimenteeruimte, ook in wet- en regelgeving. Lerende netwerken zoals Vruchtbare Kringloop, dialoogplatforms en overige samenwerkingsverbanden in de provincie worden ondersteund en het verder sluiten van de nutriëntenkringloop kan bijvoorbeeld in het initiatief van de kunstmestvrije Achterhoek. Ten aanzien van het Plussenbeleid staat in het Coalitieakkoord het volgende: "Rond intensieve veehouderij is veel maatschappelijke discussie, die zich toespitst op gezondheidsrisico's voor omwonenden, aantasting van het landschap, risico's van stalbranden en dierenwelzijn. We houden vast aan het Plussenbeleid waarbij toename in kwantiteit nooit ten koste kan

gaan van kwaliteit. We bevorderen stallen waarbij dierenwelzijn en veiligheid voor de dieren voorop staan. We bevorderen de toename van grondgebonden landbouw en weidegang van dieren. We onderzoeken in overleg met alle belanghebbende partijen of we met een nieuwe ronde van landinrichting via grondruil een impuls kunnen geven aan een duurzame omslag in de landbouw, in combinatie met het versterken van doorlopende landschapsstructuren en watergangen." Als akkoorden nu eens wérkelijk omgezet gaan worden in beleid, dan lijkt het erop dat er verschuivingen gaan plaatsvinden binnen de agrarische sector. Het is volgens GroenLinks ook hard nodig dat wij als samenleving mogen bewegen naar een einde van alle natuur- en milieuvriendelijke vormen van landbouw.

Cliëntbejegening door Laborijn

Bijdrage van Karen Kamps

De uitkerende en naar werk begeleidende instantie Laborijn is de afgelopen maanden veel in het nieuws geweest. De laatste raadsvergadering voor het zomerreces, hebben we gedebatteerd over de cliëntbejegening van Laborijn, naar aanleiding van het onderzoeksrapport van bureau Berenschot.

Laat ik namens GroenLinks voorop stellen dat iedereen recht heeft op een fatsoenlijke en respectvolle bejegening. Of je nu een uitkering ontvangt, in de winkel staat, achter de balie bij Laborijn, of hier in de raadzaal, je dient elkaar met fatsoen te bejegenen. Dat heet beschaving.

Eerst de maatschappelijke context van Laborijn. Ons land maakt sinds een aantal jaren een verandering mee sinds het ontstaan van de verzorgingsstaat, die z'n weerga niet kent. We zijn sinds 2015 veranderd van een verzorgingsstaat in een participatiesamenleving. Uitmondend in ondermeer de participatiewet, uitgevoerd door Laborijn. Dat betekent voor Laborijn meer werk, voor minder geld en daardoor onvoldoende medewerkers. Eigen regie, zelfredzaamheid en iedereen moet meedoen, zijn gevierde termen en worden niet alleen door de bedenkers zelf, maar ook enthousiast door de politiek van links tot rechts uitgedragen.

Het rijk bedacht onder aanvoering van staatssecretaris Jette Klijnsma de tegenprestatie. Via de tegenprestatie werd dwang en drang geïntroduceerd om mensen te activeren. Overigens is in Doetinchem, in tegenstelling tot de wettelijke verplichting met deze tegenprestatie juist soepeler om gegaan.

De taken en de cliënten van Laborijn zijn in vergaande mate veranderd.

Naast de reguliere uitkeringsgerechtigden is er een groep bij gekomen die tot voor kort nog gezien werd als arbeidsongeschikt. Mensen met fysieke aandoeningen, maar ook met een verstandelijke beperking, psychiatrische aandoeningen of een combinatie, ook wel in relatie met drugs- en alcoholverslaving. Onder het mom van 'iedereen doet mee'.

Laborijn is precies in die periode ontstaan door een fusie. We hadden als lokale politiek bedacht, mede uit het oogpunt van efficiëntie, dat het goed zou zijn dat de afdeling Werk en Inkomen van de gemeente Doetinchem met die van Oude IJsselstreek, Aalten en voor een deel ook Montferland samen zouden gaan. Ook dat heeft een flinke wissel getrokken op de organisatie en medewerkers. Ondertussen moest het werk, inclusief de veranderingen doorgaan.

Dan het onderzoek van Berenschot. Het gevoel afhankelijk te zijn van een ander, zeker als het om je bestaanszekerheid gaat is niet fijn. Als daar ook nog eens onheuse bejegening bijkomt

door degene van wie je afhankelijk bent, dan is dat afschuwelijk. Dat moet stoppen. Cliënten zijn hier rechtstreeks de dupe van, maar ook collega's die hier op aangekeken worden.

Het college heeft aangegeven met de uitkomsten van dit onderzoek zo snel mogelijk en voortvarend aan de slag te gaan. En dat is precies wat GroenLinks van dit college verwacht. Correcte cliëntbejegening, waarbij wat betreft GroenLinks niet de procedures maar het resultaat voorop staat.

Kringloopwinkels op bedrijventerreinen

Bijdrage van Marcella Heerenveen

Om duidelijkheid te bieden aan huidige en nieuwe ondernemers op bedrijventerreinen en om illegale vestiging op bedrijventerreinen tegen te gaan heeft het Doetinchemse college een nieuw beleidskader 'Bedrijventerreinen in Verandering' (BIVA) opgesteld. Voor GroenLinks zat de grootste zorg bij dit beleidskader in de beperking die zou gaan gelden voor kringloopwinkels. Gelukkig vonden we medestanders in de gemeenteraad en werd het beleidskader aangepast om kringloopwinkels in onze gemeente langdurig te behouden.

Op dit moment hebben kringloopwinkels zich gevestigd op bedrijventerreinen; zij zitten daar volgens het bestemmingsplan illegaal.

Het nieuwe beleidskader stelt dat de huidige kringloopwinkels op bedrijventerreinen mogen blijven, maar nieuwe winkels zich zouden moeten vestigen in en rondom het centrum. Iedereen weet dat de panden daar duurder zijn en dat het opstarten van een grote kringloopwinkel daardoor zeer waarschijnlijk niet rendabel is. Moeten we dan illegale activiteiten op bedrijventerreinen toestaan? Natuurlijk niet, maar illegaliteit kun je ook oplossen door het beleid aan te passen. Wij vinden dat er in onze gemeente ruimte moet blijven voor kringloopwinkels op een bedrijventerrein.

Kringloopwinkels zijn in meerdere opzichten belangrijk. Ten eerste is het hergebruiken van huisraad een belangrijke bijdrage aan de circulaire economie. Ten tweede zijn tweedehands spullen beter betaalbaar voor mensen met een smalle beurs. Ten derde, wanneer kringloopwinkels worden gerund door vrijwilligers, is het een belangrijke dagbestedingsplek. Tot slot zijn er winkels zonder winstoogmerk die hun opbrengst investeren in projecten voor de allerarmsten. Deze kringloopwinkels wil je toch voor altijd behouden voor je gemeente? Je wilt ze toch de mogelijkheid geven om te kunnen verhuizen wanneer ze in hun huidige pand uit hun jasje groeien?

Daarom diende GroenLinks samen met PvdA, CDA, VVD, D66 en LBD een amendement in waarin we de wethouder vroegen om een concentratie van kringloopwinkels op één bedrijventerrein blijvend toe te staan. Tijdens het debat bleek dat de meeste partijen kringloopwinkels op een bedrijventerrein wilden toestaan. Vervolgens vroeg wethouder Sluiter om het amendement aan te passen om de haalbaarheid hiervan te kunnen garanderen. Zij wilde alleen bestaande kringloopwinkels een plek geven op bedrijventerrein Hamburgerbroek of Verheulsweide. Nieuwe kringloopwinkels kunnen zich met deze aanpassing alleen nog vestigen op plekken met de bestemming detailhandel (vooral in en rondom het centrum). GroenLinks was niet enthousiast

over deze beperking. Wij willen dat circulaire economie ruim baan krijgt in onze gemeente en kringloopwinkels horen daarbij.

GroenLinks wilde echter zeker zijn dat er überhaupt een aanpassing van het beleidskader zou komen en heeft daarom ingestemd met het amendement en vervolgens ook met het beleidskader. Uiteindelijk zal de duidelijkheid die dit beleidskader gaat bieden het vestigingsklimaat in onze gemeente verbeteren en leegstand tegengaan. Ook zal er ruimte zijn voor innovatieve ontwikkelingen, bijvoorbeeld op het gebied van duurzaamheid.

Definitieve verklaring van geen bedenkingen Kemper Kip

Bijdrage van Anne Marie Kamphuis

GroenLinks heeft tijdens de laatste raadsvergadering voor het zomerreces aangegeven wel degelijk bedenkingen te hebben bij de oprichting van de onderneming Kemper Kip aan de Broekhuizerstraat in Wehl. Dit intensieve veeteeltbedrijf, dat van de controlerende instantie SKAL verwacht de certificering te ontvangen om biologisch te mogen heten en dat door de GGD is onderzocht op mogelijke risico's voor de volksgezondheid, past niet bij de uitgangspunten van GroenLinks.

“Een biologisch kippenbedrijf, hoe kunnen we als GroenLinks dáár nou tegen zijn”, dacht ik een paar jaar geleden nog in mijn naïviteit; geen bodemverarmende kunstmest, geen milieuverziekende bestrijdingsmiddelen, kuikens die de ruimte krijgen, de groeiende vraag naar

biologisch kippenvlees in eigen land van een positief antwoord kunnen voorzien.

Echter, hier is iets vreemds aan de hand: Biologisch vereist grondgebondenheid en daar is in dit geval, door een ingenieuze constructie, een soort shop-in-shop model, geen sprake van. We hebben hier gewoon te maken met intensieve veeteelt. Deze bestemming ligt nou eenmaal nog steeds op dit areaal. Onbegrijpelijk dat dit een SKAL-gecertificeerd bedrijf mag gaan heten!

Onderzoek van de GGD naar gevolgen voor de volksgezondheid wijst uit dat niemand zich druk hoeft te maken over fijnstof of geuroverlast, omdat deze binnen de normen vallen. Uit de bijna 70 ingediende zienswijzen uit de aanpalende wijk De Huet blijkt dat men geen vertrouwen heeft in deze, voor Kemper Kip, zeer gunstige beoordeling.

Men vreest, met name voor kinderen en mensen die lijden aan COPD-gerelateerde aandoeningen, een verslechtering van de gezondheid. De indieners vragen zich terecht af of dit bedrijf niet op een heel wat grotere afstand, ipv de luttele 750 meter, van hun woonwijk af zou mogen liggen. GroenLinks is het met hen eens; wij vinden dat mensen met een kwetsbare gezondheid ook recht hebben op bescherming. Nu is het voor ons onvoldoende duidelijk wat de gevolgen voor de volksgezondheid zullen zijn.

Wat gaan we doen, wanneer de vrees van de indieners van deze zienswijzen bewaarheid wordt? Wanneer voor inwoners met extra gevoeligheden de normen niet meer binnen de grenzen blijken te vallen?

GroenLinks wil dit risico niet nemen en heeft daarnaast grote moeite met de niet-grondgebondenheid van deze onderneming. Wij hebben dus wederom tegen de verklaring van geen bedenkingen gestemd, aangezien wij wel degelijk onze bedenkingen hebben. De meeste andere fracties hadden geen bedenkingen, waardoor het voorstel werd aangenomen.

Funshoppen op zondag

Bijdrage van Marcella Heerenveen

Mogen de winkels op woonboulevard Wijnbergen en Verheulswede elke zondag open in plaats van de huidige 24 zondagen per jaar? Dit was onderwerp van discussie in de raadsvergadering van 29 mei 2019. GroenLinks vindt een uitbreiding van de koopzondagen niet passen bij haar visie op een duurzame economie.

Een discussie over de zondagsopenstelling ligt in de gemeente Doetinchem altijd vrij gevoelig. Daarom is er in het verleden gekozen om zeer zorgvuldig te kijken naar het verruimen van de winkeltijden van de supermarkten. Een raads werkgroep werd ingesteld om tot een voorstel te komen waar alle partijen zich min of meer in konden vinden. Besloten werd dat alle supermarkten op zondag open mogen zijn van 13-18 uur. Alle andere winkels mogen 24 zondagen per jaar open zijn van 12-17 uur. GroenLinks staat achter de toen gemaakte keuzes. Voor ons is het huidige beleid een compromis tussen de wensen van kleine en grote ondernemers, winkelpersoneel en consumenten. Het beleid opnieuw wijzigen zien wij niet zitten. We zien het huidige beleid namelijk ook als een compromis tussen de steeds verder oprukkende 24-uurs economie en de duurzame economie die GroenLinks voor ogen heeft.

In onze coalitieagenda staat te lezen dat er wereldwijd steeds meer schaarste aan grondstoffen en fossiele brandstoffen is, daarom willen de coalitiepartijen naar een kleinere ecologische voetafdruk. Voor

GroenLinks betekent dit dat we ook onze inwoners stimuleren hun ecologische voetafdruk te verkleinen. In de top 10 van de meest milieubelastende activiteiten van de gemiddelde consument staat de aanschaf van spullen met stip op nummer één. Op dit vlak is dus zeker nog veel winst te behalen.

In de coalitieagenda wordt echter ook de wens uitgesproken om het aantal bezoekers en bestedingen in de binnenstad te laten groeien. Dit zou de bewoners en ondernemers ten goede komen. Ook in het voorliggende raadsvoorstel zien we die wens terug: Elke zondag open betekent meer bezoekers en dat is beter voor onze ondernemers. De consument wil elke zondag kunnen funshopen stelt het raadsvoorstel. GroenLinks ziet echter dat de consument zich ook steeds meer bewust is welk effect dit heeft op de klimaatverandering. Ook is men steeds vaker bereid het eigen gedrag aan te passen.

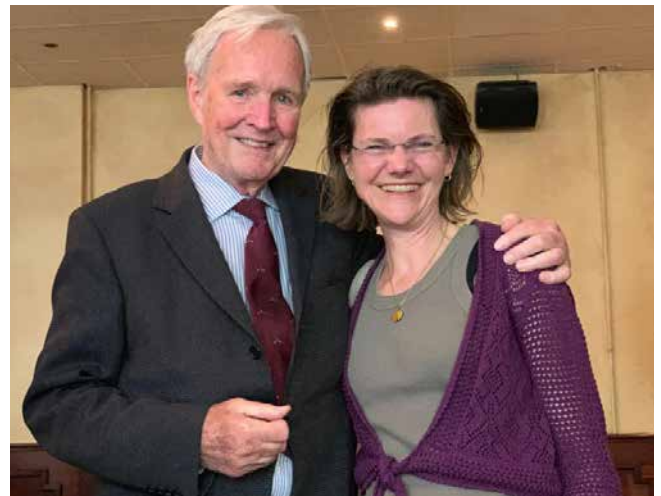
GroenLinks blijft het huidige beleid over de winkeltijden zien als een goed compromis. Met een maximum van 24 koopzondagen per jaar wordt goed rekening gehouden met de verschillende partijen en de verschillende belangen. Om uiteenlopende redenen stemden ook de SP, het CDA en de SGP-CU tegen het raadsvoorstel. De overige partijen stemden voor waarmee het raadsvoorstel werd aangenomen. Het komende jaar zullen de woonwinkels en bouwmarkten op woonboulevard Wijnbergen en Verheulswede elke zondag open zijn. Vervolgens volgt een evaluatie en wordt bekeken of dit besluit blijvend is.

Lezing Jan Terlouw

Bijdrage van Anne Marie Kamphuis

Op 25 mei heb ik een bijzonder inspirerende lezing bijgewoond van wetenschapper, oud-politicus en schrijver Jan Terlouw.

Jan Terlouw is ongeveer de meest groene D'66-er tot nu toe. Zijn betoog en gesprek naderhand met zijn toehoorders bevatte voor mij als

raadslid van GroenLinks eerlijk gezegd het complete gedachtegoed van laatstgenoemde politieke partij. De kern van het oplossen van de problematiek rond klimaatverandering, de verschraving van onze aarde, maar ook die van de steeds groter wordende kloof tussen arm en rijk ziet hij als iets wat door de politiek opgepakt moet worden. De politiek moet handelen naar de afspraken die (bijvoorbeeld) zijn gemaakt in 2015 bij het klimaatverdrag van Parijs. Dat gebeurt in zijn ogen nu nog veel te weinig. En..... wij mogen niet dralen; hoe langer we wachten, des te moeilijker zal het worden het tij nog (enigszins) te keren.

De vrije markteconomie, zoals we die nu kennen, zónder goede marktmeester - de politiek - en een disbalans tussen vraag en aanbod, leidt tot buitenproportionele schaalvergroting en de daaruit voortvloeiende milieuproblematiek en toenemende inkomensongelijkheid.

Het antwoord van dhr. Terlouw op een vraag uit het publiek over de impact van onze groeiende wereldbevolking op klimaat en voedselproblematiek was echter teleurstellend; Jan Terlouw stelde dat als we meer aan voorlichting/geboortebeperving zouden doen in arme landen, de welvaart ook verdeeld zou kunnen raken. Eigenlijk zei hij daarmee dat zij de oorzaak van de enorme ecologische voetafdruk zijn. Hij ging hierbij volledig voorbij aan het feit dat de mondiale voetafdruk van de Nederlander vele malen hoger is dan die van

de gemiddelde Afrikaan. Het taboe, om ten aanzien van geboortebeperving ook de hand in eigen boezem te steken, werd wederom in stand gehouden.

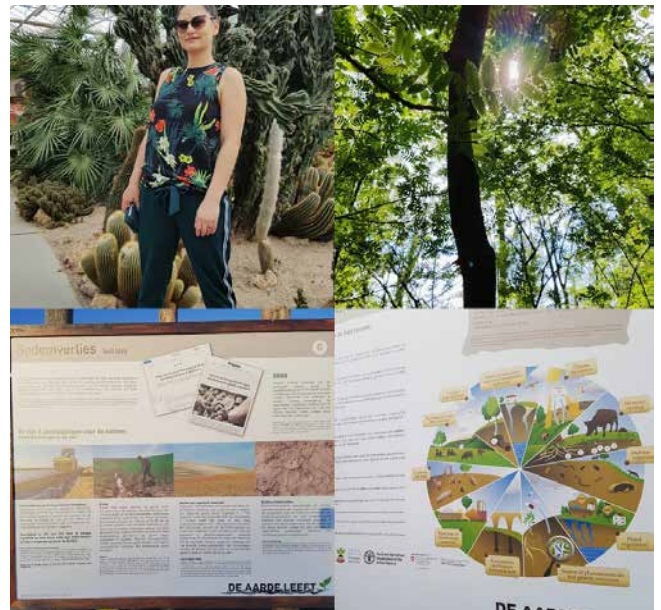
De Nederlandse landbouw is in transitie.

Bijdrage van Juna Paat

Oproep om gezamenlijk in beweging te komen en verantwoordelijkheid te nemen voor veilige en gezonde voedselproductie!

We hebben inspraak gekregen in de inrichting van onze leefomgeving

In het fractiebericht van mei 2019 hebben we al kennisgenomen over de nieuwe omgevingsvisie. Deze geeft de Doetinchemse inwoner ruimte voor inspraak hoe onze directe leefomgeving er in de toekomst uit gaat zien. Een omgeving waar veiligheid en gezondheid als belangrijkste kernwaarden worden beschouwd. Door minder wettelijke beregeling is de uitvoering van deze wet vergemakkelijkt en met meer ruimte voor inspraak is de drempel tussen overheid en burger verlaagd. In de ontvangsthal van het gemeentehuis staat een informatiezuil met de slogan: "Jouw Doetinchem. Samen aan zet met de omgevingswet" om deze nieuwe wet onder de aandacht te brengen. De gemeente moedigt aan om na te denken over hoe burger én gemeente de wet samen tot een succes maken. "Denk mee, doe mee, laat je horen!" zo laat de oproep zich klinken. Ik ben me daardoor gaan afvragen hoe ik als individuele inwoner gebruik kan gaan maken van die ruimte voor inspraak. Wij als inwoners van Doetinchem worden dus in staat gesteld om ons niet meer als passieve toeschouwers afhankelijk te laten zijn van de openbare ruimte maar om juist verder te denken in de mogelijkheden om tot actie te komen als het gaat om de veiligheid en gezondheid van onze eigen leefomgeving. Dat laat je afvragen in wat voor omgeving we wonen en leven. De achterhoek is een regio waar we ons midden in het groen en de landbouw bevinden. Dat groen een mens

goed doet is al vanuit de wetenschap bewezen. Maar hebben we in ons dagelijks bestaan (wonen, leven, ontspannen en werken) nou écht contact met het groen in de natuur? En hoe gaan wij om met onze natuur? In welke staat komt ons eten van het platteland? De aandacht voor een gezond platteland neemt toe, net als het inzicht in de bijdragen van de landbouw aan bijvoorbeeld klimaatverandering en biodiversiteit. Voor het gezonder maken stelt de provincie budget beschikbaar als ondersteuning voor projecten die hieraan een bijdrage leveren. Dit betekent dat de provincie subsidies verstrekt aan projecten met een interdisciplinair samenwerkingsverband voor de (door)ontwikkeling van een innovatief concept binnen het kader van het plattelandontwikkelingsprogramma. Hierin ligt de focus op de verbetering van de ruimtelijke kwaliteit van het Gelderse platteland waarbij de nieuwe bestemming leidt tot het vergroten van de leefbaarheid en vitaliteit van het platteland. In deze projecten staat het samenwerkingsverband tussen meerdere belanghebbenden centraal. Er is dus geld beschikbaar gesteld om verschillende partijen met elkaar samen te laten werken aan het nieuwe plattelandontwikkelingsprogramma. Maar hoe en waar vinden deze partijen elkaar dan? Ik ben gaan nadenken over wie er aan de basis van de voedselproductie staan en hoe je die met elkaar kunt verbinden door de belangen naast elkaar te leggen.

Verbinding leggen belangen, expertises en doelen voor nieuwe vormen duurzame landbouw

Overheid, burgers, boeren, gezondheidszorg, onderwijs-/onderzoeksinstituten, organisaties voor natuurbehoud en waterbeheer en pioniers voor veilig en gezond voedsel kunnen in verenigde vorm een grote rol spelen om deze transitie te realiseren. Bij deze doe ik dan ook een oproep om een samenwerking tot stand te brengen waar de gemeenschappelijke belangen kunnen worden verenigd. Hiervoor is er een platform nodig om deze partijen bij elkaar en in beweging te brengen waarin zij de verbinding kunnen leggen met elkaars belangen en expertises om te werken naar een gemeenschappelijk doel. Namelijk om de intensieve landbouw en monocultuur om te draaien naar natuurinclusieve landbouw met een brede graad aan biologische diversiteit in een gesloten ecosysteem waarin zo min mogelijk tot geen afval bestaat maar juist wordt verwerkt tot grondstof welke dient tot verrijking van de bodemvitaliteit.

Fascinatie voor natuur, milieu, gezondheid, eten, zorg en welzijn

Voordat ik verder inga op hoe mijn fascinaties een link leggen met duurzame landbouw zal ik mij eerst voorstellen en uitleggen vanwaar deze oproep is ontstaan. Mijn naam is Juna Paat, moeder van twee zoons, door mijn half-Indonesische roots ben ik opgevoed met een gevarieerde keuken rijk aan smaken, geuren en ingrediënten en hier is mijn liefde voor lekker eten ontstaan, ik ben werkzaam in de sociaal/maatschappelijke sector, gastdocent in het creëren van financiële bewustwording bij jongeren en momenteel hard aan het studeren voor de hbo studie Social Work. De visie waarmee ik de studie ben begonnen is om de basis van de huidige dienstverlening in het sociale/maatschappelijke veld een innovatieve slag te geven door de focus van de huidige kaders (wetgeving en protocollen) te richten naar de basisvoorwaarden voor een gezond en veilig algemeen welbevinden. En dat is teruggaan naar de verbinding tussen mens, dier, bodem, natuur en milieu welke steeds meer

wordt vergeten, terwijl deze kringloop de basis is van ons bestaan en welzijn. En hier is mijn fascinatie voor natuur en milieu ontstaan. Mijn bescheiden appartement staat daarom ook vol met tal van tropische groene kamerplanten. Sinds ik kinderen op de wereld heb gezet ben ik me er steeds meer bewust van geworden hoe wij de verantwoordelijkheid van onze kostbare grond - waar ons voedsel in groeit - uitbesteden aan voedselmassaproductanten welke de grond slechts vervuilen, verdrogen en levensarm maken waardoor de gewassen afhankelijk zijn geworden van kunstmest. Maar van slechts kunstmest alleen wordt een plant nooit volledig met de benodigde bouwstoffen voorzien waarmee het in zijn totaliteit een vitale plant maakt. We nemen steeds meer afstand van onze relatie met de fundering en verantwoordelijkheid van ons voedsel. Ik zou graag willen zien dat wij burgers en inwoners van Doetinchem zelf - met professionele en wetenschappelijke onderbouwing - het initiatief kunnen oppakken en dragers worden voor de verantwoordelijkheid en mede-eigenaar worden van de productie van veilig en gezond voedsel om ons voedsel meer uit de lokale natuur te produceren (agro-ecologie) waarmee de afstand van grond tot bord wordt verkort. Alsook het belang van biodiversiteit voorop te stellen en te innoveren in nieuwe vormen van duurzame landbouw.

Een plek waar de natuur wordt ingezet om bij te dragen aan gezondheid.

Ik wil van de Doetinchemse recreatie- en landbouwgrond een voorbeeld en vooraanstaand voedselproducerend natuurgebied ofwel agro-ecologisch gebied maken. Een landschap welke een plek biedt waar het draait om de gezonde verbinding tussen mens, dier, bodem, natuur, milieu, recreatie en educatie. Een plek waar de natuur wordt ingezet om bij te dragen aan gezondheid. Denk ook aan een fysieke locatie waar alle belanghebbenden elkaar treffen zoals een praktisch kenniscentrum waar alle wensen en belangen samensmelten, waarin de kwaliteit van meerdere leefdomeinen zoals

wonen, voeding, gezondheid, zorg en studies worden onderzocht en doorontwikkeld en kennis wordt gedeeld, waar kosten voor zorg en welzijn worden gereduceerd omdat gezond en veilig voedsel uit een vitale en levende bodem de basis is voor gezondheid. Onder het principe 'wie zich verbindt met de natuur is gelukkiger, gezonder en in harmonie met de natuur' wordt er bijgedragen aan de weerbaarheid van de mens. Natuur bevordert ook het gevoel van verbondenheid. Gevoel van verbondenheid maakt sterk en zet aan tot denken. Natuur scheidt figuurlijk ruimte. Bij een vol hoofd biedt de natuur drukverlichting en geeft een verhelderend effect. Groen vermindert stress en versterkt de eigen kracht en het gevoel van zelfvertrouwen en zelfverzekerdheid en dus de gezondheid in zijn totaliteit.

Kom in beweging!

Ik hoop hiermee overheid, burgers, boeren, gezondheidszorg, onderwijs-/onderzoeksinstituten, organisaties voor natuurbehoud en waterbeheer en pioniers voor veilig en gezond voedsel te hebben geïnspireerd om zich te verenigen om de eerste stap in deze transitie te realiseren. Want samen maken we de koppeling tussen gezonde landbouw, de zorg voor mens, natuur én dier met maatschappelijke impact. Samen komen we in actie voor de inspraak op de inrichting van de grond waar ons gezonde voedsel vandaan komt! Een aantal initiatieven zijn ons al voorgegaan. Enkele voorbeelden hiervan zijn: de Fruittuin van West, Farming Community Herenboeren, Landgoed Roggebotstaete en Summer Of Soil, een interactief zomerprogramma over onze levende bodem. Dus wil je meewerken om dit samen te realiseren en heb je een praktisch idee hoe en waarmee dit concept een aanvulling is op het nieuwe plattelandsprogramma en deze in beweging krijgt? Neem dan contact met mij op om een begin te maken aan het vergroten van de leefbaarheid en vitaliteit van het platteland.

Colofon

Groenlinks fractie

Karen Kamps
Fractievoorzitter

Marcella Heerenveen
Raadslid

Anne Marie Kamphuis
Raadslid

John Westerdiep
Raadsopvolger

Rob van Dillen
Fractiemedewerker

Paul van Dun
Fractiemedewerker

Frans Langeveld
Wethouder

Voor een gratis abonnement of vragen stuur een mailbericht naar:

doetinchem.groenlinks@gmail.com

Wilt u meer informatie over GroenLinks Doetinchem bezoek:

<https://doetinchem.groenlinks.nl>

de Facebookpagina van GroenLinks of GroenLinks op Twitter